

Diabeettisen ketoasidoosin hoito koiralla ja kissalla – kirjallisuuskatsaus

Treatment of diabetic ketoacidosis in dogs and cats – Review

YHTEENVETO

Diabeettinen ketoasidoosi on henkeä uhkaava, diabetes mellitukseen liittyvä komplikaatio. Komplikaatio aiheutuu sokeriaineenvaihdunnan häiriöstä, jonka seurauksena elimistöön muodostuu ketoaineita.

Diabeettinen ketoasidoosi johtaa elimistön kuivumiseen, asidoosiin ja vakaviin elektrolyyttimuutoksiin. Tilan kehittymiselle altistaa hoitamaton tai huonossa hoitotasapainossa oleva diabetes. Suurella osalla diabeettista ketoasidoosia sairastavista potilaista on insuliiniresistenssiä lisäävä taustasairaus. Hoito koostuu dehydraation ja hypovolemian korjauksesta, elektrolyyttipäätasapainon korjauksesta ja insuliinihoidosta. Ennuste sairaalahoitossa olleilla potilailla on kohtalainen; 60–70 % potilaista selviää elossa kotiutukseen asti. Ellei sairaalahoitoa ole mahdollista järjestää, voidaan hoitoa antaa myös vähäisemmän varustetason klinikoilla edellytyksenä, että potilaalle pystytään antamaan lyhytvaikutteista insuliinia, suonensisäistä nesteytystä ja elektrolyyttikorvaushoitoa ja että veren glukoosi- ja elektrolyyttipitoisuuksia pystytään seuraamaan paikan päällä. Diabeettisen ketoasidoosin uusiutumisen riski on suuri etenkin kissoilla. Pitkäaikaisennuste taustasairauksien takia on varauksellinen.

SUMMARY

Diabetic ketoacidosis is a life-threatening complication of diabetes mellitus. Diabetic ketoacidosis is caused by glucose metabolism disturbances, which cause ketones to accumulate in the body. Most of the patients getting diabetic ketoacidosis also have another underlying medical condition, which causes insulin resistance. Diabetic ketoacidosis causes dehydration, acidosis and electrolyte imbalances.

The complication is caused by poor management of diabetes. Treatment is based on the correction of hypovolemia and fluid balance, correction of electrolyte imbalances and lowering the blood glucose concentration with insulin treatment. Prognosis is fair for patients treated intensively in a hospital. About 60–70% survive to be discharged. Ideally, patients with diabetic ketoacidosis should be hospitalized. If hospitalization is not feasible, ketoacidosis can be successfully managed in a smaller clinic that is able to initiate intravenous fluid therapy, has short acting insulin and electrolyte supplements available, and is able to monitor blood glucose and electrolytes on site. Risk of relapse is great especially in cats. The long-term prognosis is guarded, depending on the underlying conditions.

YDINKOHDAT

- Diabeettinen ketoasidoosi on vaarallinen ja henkeä uhkaava diabetes mellituksen komplikaatio. Diagnoosi ja nopea hoito ovat tärkeitä ennusteen kannalta.
- Yleisimmät oireet ovat lisääntynyt juominen ja virtsaaminen, apaattisuus, syömättömyys ja voimakas kuivuminen.
- Diagnoosi varmistetaan osoittamalla potilaalla hyperglykemia, asidoosi ja ketoainemuodostus (ketonemia tai ketonuria).
- Hoidon tavoitteena on korjata voimakas kuivuminen ja elektrolyyttipäätasapaino sekä vähentää verensokeri- ja ketoainepitoisuutta insuliinihoidolla.
- Ennuste on sairaalahoitoa saaneilla potilailla kohtalainen.
- Diabeettinen ketoosi ja ketoasidoosi ovat kaksi eri asiaa. Diabeettisessa ketoosissa oireet ovat lievemmät eikä potilas ei ole asidoottinen.

Kirjoitus tuli toimitukseen 11.12.2018.